

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	CATALUNYA
Municipi	TARRAGONA
Direcció	Pla de la Seu, 1 43003
Edifici	Santa Església Catedral Basílica Metropolitana i Primada de les Espanyes de Santa Tecla

Campanes actuals

Nom	Campana d'avís als campaners
Localització	
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 40 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)37 kg
Fonedor	
Any fosa	1895
Descripció	
Fotos	10
Tocs	
Conservació, manteniment	
Protecció	
Propostes	
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Maria Bàrbara (13)
Localització	espadanya
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 52 Vora 7 Altura del bronze 47 Pes aproximat (en quilos)81 kg
Fonedor	MESTRES, JAUME
Any fosa	1772
Descripció	En la part alta hi figura la següent inscripció "TOTA PVL CRA ES MARIA & MACVLA NON ES IN TE" , que es pot llegir com PURÍSSIMA SOU MARIA I NO HI HA CAP TACA EN VOS. Al mig, en la banda exterior hi figura una creu i als peus "ANY 1772" A la dreta imatges de Sant Pere i Sant Miquel i a la banda interna la Puríssima. A l'esquerre Sant Antoni de Pàdua i Sant Domènec. Finalment, a la banda interior baixa hi figura la marca de fàbrica, voltant a Sant Jaume matamoros "ME + FESIT + JAVME + MESTRES + CAMPANE + DE + REVS + ". Epigrafià molt decorada en cadascuna de les lletres.
Fotos	22
Tocs	En desús.

Conservació, manteniment	<p>El conjunt es troba abandonat i en desús.</p> <p>La campana pateix diversos problemes greus de conservació. Per una banda, i degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so.</p> <p>Per altra banda la campana no ha vist modificat cap element de la seva instal·lació (jou de fusta, braç, ferratges) que són de gran interès i estan molt més afectats que en la resta de campanes, per trobar-s'hi pràcticament a la intempèrie.</p> <p>De qualsevol manera la campana i el jou de fusta i pedra formen una unitat cultural inseparable. En conseqüència qualsevol actuació ha de conservar ambdues peces, no admetent-se de cap manera la possibilitat de truncar el jou per facilitar-ne el seu moviment.</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.
Propostes	<p>Caldria trobar un ús per a la campana, que justificaria la seva restauració, i fins i tot la seva mecanització.</p> <p>En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió, com l'utilitzat en la campana Assumpta. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).</p>
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Vedada (12)
Localització	llanterna del cimbori
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 42 Vora 4 Altura del bronze 50 Pes aproximat (en quilos)43 kg
Fonedor	SORELLO, JOAN
Any fosa	1728
Descripció	La campana té una senzilla inscripció: en la part dreta posa "AVE MARIA 1728" als dos costats d'una creu, mentre que en la part esquerra hi llegim el nom de l'autor "IOAN SORELLO. "
Fotos	19
Tocs	La campana s'utilitza amb una corda a distància, per marcar diversos moments de la jornada (tocs d'oració) així com parts dels actes litúrgics (crida i inici del cor, toc de Consagració...).

Conservació, manteniment	<p>La campana està instal·lada de manera força peculiar: amb les anses embotides dins del jou, i probablement orientades de manera perpendicular a l'eix (la qual cosa justificaria que tant la creu i la data com el nom de l'autor no es troben en les parts centrals sinó en les laterals) i sense cap ferratge de fixació aparent.</p> <p>Aquesta, que seria una instal·lació perillosa en un altre cas, degut a l'embotiment de la campana en el jou, no sembla propiciar el trencament de l'ansa degut al toc.</p> <p>La campana pateix el mateix mal de brutícia que la resta del conjunt. Degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so.</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta.
Propostes	Cal netejar el seu bronze, no sols per permetre una millor lectura i gaudi de les inscripcions i decoracions, sinó per reproduir millor el so original de la campana.
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Campana de senyals (1)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 32 Vora 4 Altura del bronze 37 Pes aproximat (en quilos)19 kg
Fonedor	
Any fosa	1250ca
Descripció	
Fotos	17
Tocs	No es toca de cap manera.
Conservació, manteniment	<p>Després de la reubicació en la part superior del campanar, la campana pateix diversos problemes greus de conservació. Per una banda, i degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so.</p> <p>Per altra banda fou mal instal·lada i ubicada, ja que els eixos estan simplement deixats caure en una U invertida de ferro que impedeix el seu ús; a més a més la campana xoca amb les atres degut a la mala ubicació del conjunt. A més, i degut a l'absència de batall, aquesta campana, sens dubte la més antiga del conjunt, es troba fora d'ús.</p> <p>De qualsevol manera la campana i el jou de fusta i pedra formen una unitat cultural inseparable. En conseqüència qualsevol actuació ha de conservar ambdues peces, no admetent-se de cap manera la possibilitat de truncar el jou per facilitar-ne el seu moviment.</p>

Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una declaració específica com a Bé d'Interès Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta.
Propostes	<p>Cal plantejar-s'hi, abans d'actuar, els usos futurs de la campana. Si ha de servir de senyal als campaners, no cal que sigui ubicada entre les altres campanes, ocupant un preciós espai.</p> <p>Si no ha de servir per avisar, tampoc pot entrar en els tocs de les altres, degut a les seves característiques (tamany petit, nota molt aguda) que són exclusives per a senyals curts; en aquest cas, i degut a la seva antiguitat, podria exhibir-se, conjuntament amb el seu jou de fusta, en la visita cultural a la Catedral.</p> <p>En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió, com l'utilitzat en la campana Assumpta. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).</p>
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Prima (3)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 50 Vora 7 Altura del bronze 50 Pes aproximat (en quilos)72 kg
Fonedor	POMAROL, JOSEP
Any fosa	1859
Descripció	La campana té una senzilla epigrafia, en espanyol: " ME HIZO JOSE POMEROL # # # # " En la part exterior porta una petita creu, feta amb estels i als seus peus "1859 " En la part oposada figura la mateixa data, escrita en xifres romanes "MDCCCLVIII", tot i que caldria haver escrit "MDCCCLIX"
Fotos	10
Tocs	<p>La campana és exclusivament repicada, ja que no pot ser brandada.</p> <p>Els tocs automàtics es realitzen exclusivament mitjançant un electromall de nova generació, dirigit per l'ordinador que coordina tots els mecanismes i instal•lacions de la Catedral.</p>

<p>Conservació, manteniment</p>	<p>Després de la reubicació en la part superior del campanar, la campana pateix diversos problemes greus de conservació. Per una banda, i degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so.</p> <p>Per altra banda fou mal instal•lada i ubicada, ja que els eixos estan simplement deixats caure en una U invertida de ferro que impedeix el seu ús; a més a més la campana xoca amb les atres degut a la mala ubicació del conjunt. En conseqüència la campana únicament pot repicar, i degut a la baixa posició s'ha de fer-ho amb les mans extremadament baixes.</p> <p>Finalment, l'ús d'un electromall monofàsic en posició invertida (pega de dalt a baix) és una solució poc adient, que no es justifica per la manca d'espai o pel moviment de la campana i que afecta a la seua sonoritat en els tocs mecànics.</p> <p>De qualsevol manera la campana i el jou de fusta i pedra formen una unitat cultural inseparable. En conseqüència qualsevol actuació ha de conservar ambdues peces, no admetent-se de cap manera la possibilitat de truncar el jou per facilitar-ne el seu moviment.</p>
<p>Protecció</p>	<p>Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.</p>
<p>Propostes</p>	<p>A mes de reubicar la campana per poder brandar-la i repicar-la amb seguretat, cal repensar el sistema de toc automàtic. Atès que aquestes campanes sols branden de manera manual, es recomana la utilització de sistemes de toc, ja utilitzats en altres catedrals com ara Murcia o Sevilla, que tirin directament del batall, amb motors o altres mecanismes ubicats en una posició distant que no molesti per als tocs manuals i no suposi un fort impacte visual com ara.</p> <p>Fins i tot pot proposar-se un sistema de tir per aire comprimit com l'utilitzat en la Catedral de València, que tira també directament dels batalls de les dues campanes majors, amb una major velocitat de resposta i un mínim impacte visual. Aquest sistema, que precisa un manteniment relatiu, és fàcil d'utilitzar en la Catedral de Tarragona, on l'accés actual a les campanes és pràcticament total.</p> <p>La utilització d'aquest sistema no impedeix els tocs manuals i facilita una major riquesa rítmica per als tocs automàtics.</p>
<p>Autors de la documentació</p>	
<p>Data</p>	

<p>Nom</p>	<p>Prima (2)</p>
<p>Localització</p>	<p>sala de campanes</p>
<p>Mesures (cm)</p>	<p>Diàmetre (en cm) 59 Vora 6 Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)119 kg</p>
<p>Fonedor</p>	<p>FAGES, ISIDRE (BARCELONA)</p>
<p>Any fosa</p>	<p>1753</p>

Descripció	La campana té una inscripció molt senzilla, en español: "AVE MARIA SIN PECADO CONCEBIDA # ". En el mig hi han dues creus, una d'elles correguda, per defecte en el moment de la fabricació, i baix de l'altra l'any de fabricació, "1753". Al peu hi figura el nom del fonedor, gens usual, escrit en llatí "YSIDORVS FAGES ME FECIT BARCINONE", és a dir EM VA FER ISIDRE FAGES A BARCELONA.
Fotos	14
Tocs	La campana és exclusivament repicada, ja que no pot ser brandada. Els tocs automàtics es realitzen exclusivament mitjançant un electromall de nova generació, dirigit per l'ordinador que coordina tots els mecanismes i instal·lacions de la Catedral.
Conservació, manteniment	L'electromall pica excessivament baix, amb risc immediat de trencament. Després de la reubicació en la part superior del campanar, la campana pateix diversos problemes greus de conservació. Per una banda, i degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so. Per altra banda fou mal instal·lada i ubicada, ja que els eixos estan simplement deixats caure en una U invertida de ferro que impedeix el seu ús; a més a més la campana xoca amb les atres degut a la mala ubicació del conjunt. En conseqüència la campana únicament pot repicar, i degut a la baixa posició s'ha de fer-ho amb les mans extremadament baixes. De qualsevol manera la campana i el jou de fusta i pedra formen una unitat cultural inseparable. En conseqüència qualsevol actuació ha de conservar ambdues peces, no admetent-se de cap manera la possibilitat de truncar el jou per facilitar-ne el seu moviment.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.

Propostes	<p>A més de reubicar la campana per poder brandar-la i repicar-la amb seguretat, cal repensar el sistema de toc automàtic. Atès que aquestes campanes sols branden de manera manual, es recomana la utilització de sistemes de toc, ja utilitzats en altres catedrals com ara Murcia o Sevilla, que tirin directament del batall, amb motors o altres mecanismes ubicats en una posició distant que no molesti per als tocs manuals i no suposi un fort impacte visual com ara.</p> <p>Fins i tot pot proposar-se un sistema de tir per aire comprimit com l'utilitzat en la Catedral de València, que tira també directament dels batalls de les dues campanes majors, amb una major velocitat de resposta i un mínim impacte visual. Aquest sistema, que precisa un manteniment relatiu, és fàcil d'utilitzar en la Catedral de Tarragona, on l'accés actual a les campanes és pràcticament total.</p> <p>La utilització d'aquest sistema no impedeix els tocs manuals i facilita una major riquesa rítmica per als tocs automàtics.</p> <p>En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió, com l'utilitzat en la campana Assumpta. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).</p>
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Sorda (6)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 77 Vora 8 Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)264 kg
Fonedor	POMEROL, JOSÉ
Any fosa	1905
Descripció	La campana té una breu epigrafia, pròpia de campana industrial, sense relació amb el campanar on està ubicada, i amb nombroses garlandes. En la cara externa al centre hi ha una imatge, que sembla de la Immaculada, mentre que a l'altra banda hi ha els Sagrats Cors. Al seu pe hi figura en español " FUNDIDA EN REUS POR D. JOSE POMEROL AÑO 1905".
Fotos	11
Tocs	<p>La campana és exclusivament repicada, ja que. no pot ser brandada.</p> <p>Els tocs automàtics es realitzen exclusivament mitjançant un electromall de nova generació, dirigit per l'ordinador que coordina tots els mecanismes i instal•lacions de la Catedral</p>

Conservació, manteniment	<p>Electromall pica baix, amb possible perill de trencament de la campana.</p> <p>Després de la reubicació en la part superior del campanar, la campana pateix diversos problemes greus de conservació. Per una banda, i degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so.</p> <p>Per altra banda fou mal instal·lada i ubicada, ja que els eixos estan simplement deixats caure en una U invertida de ferro que impedeix el seu ús; a més a més la campana xoca amb les atres degut a la mala ubicació del conjunt. En conseqüència la campana únicament pot repicar, i degut a la baixa posició s'ha de fer-ho amb les mans extremadament baixes.</p> <p>De qualsevol manera la campana i el jou de fusta i pedra formen una unitat cultural inseparable. En conseqüència qualsevol actuació ha de conservar ambdues peces, no admetent-se de cap manera la possibilitat de truncar el jou per facilitar-ne el seu moviment.</p>
Protecció	<p>Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.</p>
Propostes	<p>A mes de reubicar la campana per poder brandar-la i repicar-la amb seguretat, cal repensar el sistema de toc automàtic. Atès que aquestes campanes sols branden de manera manual, es recomana la utilització de sistemes de toc, ja utilitzats en altres catedrals com ara Murcia o Sevilla, que tirin directament del batall, amb motors o altres mecanismes ubicats en una posició distant que no molesti per als tocs manuals i no suposi un fort impacte visual com ara.</p> <p>Fins i tot pot proposar-se un sistema de tir per aire comprimit com l'utilitzat en la Catedral de València, que tira també directament dels batalls de les dues campanes majors, amb una major velocitat de resposta i un mínim impacte visual. Aquest sistema, que precisa un manteniment relatiu, és fàcil d'utilitzar en la Catedral de Tarragona, on l'accés actual a les campanes és pràcticament total. La utilització d'aquest sistema no impedeix els tocs manuals i facilita una major riquesa rítmica per als tocs automàtics.</p> <p>En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió, com l'utilitzat en la campana Assumpta. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).</p>
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Sorda (4)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 80 Vora 9 Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)296 kg
Fonedor	POMAROL, JOSEP

Any fosa	1867
Descripció	<p>La campana té una breu inscripció llatina, en dues línies, no exempta de dificultats: "LDO MARIAE SINE LABE CONCEPTAE LAUS ET HONOR JOSEPHUS POMAROL TARRAGONE FECIT AN MDCCCLXVII NON MAR" de la qual les tres primeres lletres són majors. Creiem que cal interpretar-la en llatí com "LAUS DEUS OMNIPOTENS - MARIAE SINE LABE CONCEPTAE LAUS ET HONOR - JOSEPHUS POMAROL TARRAGONE FECIT ANNO MDCCCLXVII NONAE MARTIUS" que podem interpretar en català com DÉU OMNIPOTENT SIGUI LLOAT - LLOANÇA I HONOR A MARIA CONCEBUDA SENSE PECAT ORIGINAL - JOSEP POMAROL EM VA FER PER A TARRAGONA EL 7 DE MARÇ DE 1867".</p> <p>Igualment té quatre imatges: una Immaculada sota una Tau (emblema de la Catedral de Tarragona) en la part de fora; un Sant Pere a la dreta; una Santa Tecla a la part de dins, baix de la qual hi ha la inscripció llatina "S. THECLA" (SANCTA TECLA) i un Sant Pau a l'esquerra on posa baix "S. PAULUS" (SANCTUS PAULUS).</p>
Fotos	16
Tocs	<p>Per avaria del mecanisme de la campana dels quarts, en agost de 2004 aquesta campana tocava els quarts del rellotge.</p> <p>La campana és exclusivament repicada, ja que no pot ser brandada.</p> <p>Els tocs automàtics es realitzen exclusivament mitjançant un electromall de nova generació, dirigit per l'ordinador que coordina tots els mecanismes i instal·lacions de la Catedral.</p>
Conservació, manteniment	<p>Després de la reubicació en la part superior del campanar, la campana pateix diversos problemes greus de conservació. Per una banda, i degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so.</p> <p>Per altra banda fou mal instal·lada i ubicada, ja que els eixos estan simplement deixats caure en una U invertida de ferro que impedeix el seu ús; a més a més la campana xoca amb les altres degut a la mala ubicació del conjunt. En conseqüència la campana únicament pot repicar, i degut a la baixa posició s'ha de fer-ho amb les mans extremadament baixes.</p> <p>Finalment, l'ús d'un electromall monofàsic en posició invertida és una solució poc adient, que no es justifica per la manca d'espai o pel moviment de la campana i que afecta a la seva sonoritat en els tocs mecànics.</p> <p>De qualsevol manera la campana i el jou de fusta i pedra formen una unitat cultural inseparable. En conseqüència qualsevol actuació ha de conservar ambdues peces, no admetent-se de cap manera la possibilitat de truncar el jou per facilitar-ne el seu moviment.</p>
Protecció	<p>Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.</p>

Propostes	<p>A més de reubicar la campana per poder brandar-la i repicar-la amb seguretat, cal repensar el sistema de toc automàtic. Atès que aquestes campanes sols branden de manera manual, es recomana la utilització de sistemes de toc, ja utilitzats en altres catedrals com ara Murcia o Sevilla, que tirin directament del batall, amb motors o altres mecanismes ubicats en una posició distant que no molesti per als tocs manuals i no suposi un fort impacte visual com ara.</p> <p>Fins i tot pot proposar-se un sistema de tir per aire comprimit com l'utilitzat en la Catedral de València, que tira també directament dels batalls de les dues campanes majors, amb una major velocitat de resposta i un mínim impacte visual. Aquest sistema, que precisa un manteniment relatiu, és fàcil d'utilitzar en la Catedral de Tarragona, on l'accés actual a les campanes és pràcticament total.</p> <p>La utilització d'aquest sistema no impedeix els tocs manuals i facilita una major riquesa rítmica per als tocs automàtics.</p> <p>En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió, com l'utilitzat en la campana Assumpta. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).</p>
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Classe Major o Clàssica (5)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 83 Vora 8 Altura del bronze 75 Pes aproximat (en quilos)331 kg
Fonedor	
Any fosa	1315ca
Descripció	La campana té una inscripció molt senzilla, en llatí: "VOX DÑI SONAT" que caldria escriure "VOX DOMINI SONAT", que en català significa SONA LA VEU DEL SENYOR. La inscripció està precedida per una petita crucifixió, del tamany de les altres lletres, majúscules gòtiques. Per damunt hi han uns escuts alternats, amb la Tau de la Catedral de Tarragona i les armes del bisbe Rocabertí.
Fotos	19
Tocs	<p>La campana és exclusivament repicada, ja que no pot ser brandada.</p> <p>Els tocs automàtics es realitzen exclusivament mitjançant un electromall de nova generació, dirigit per l'ordinador que coordina tots els mecanismes i instal·lacions de la Catedral.</p>

Conservació, manteniment	<p>Després de la reubicació en la part superior del campanar, la campana pateix diversos problemes greus de conservació. Per una banda, i degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so.</p> <p>Per altra banda fou mal instal·lada i ubicada, ja que els eixos estan simplement deixats caure en una U invertida de ferro que impedeix el seu ús; a més a més la campana xoca amb les altres degut a la mala ubicació del conjunt. En conseqüència la campana únicament pot repicar, i degut a la baixa posició s'ha de fer-ho amb les mans extremadament baixes.</p> <p>De qualsevol manera la campana i el jou de fusta i pedra formen una unitat cultural inseparable. En conseqüència qualsevol actuació ha de conservar ambdues peces, no admetent-se de cap manera la possibilitat de truncar el jou per facilitar-ne el seu moviment.</p>
Protecció	<p>Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una declaració específica com a Bé d'Interés Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.</p>
Propostes	<p>A més de reubicar la campana per poder brandar-la i repicar-la amb seguretat, cal repensar el sistema de toc automàtic. Atès que aquestes campanes sols branden de manera manual, es recomana la utilització de sistemes de toc, ja utilitzats en altres catedrals com ara Murcia o Sevilla, que tirin directament del batall, amb motors o altres mecanismes ubicats en una posició distant que no molesti per als tocs manuals i no suposi un fort impacte visual com ara.</p> <p>Fins i tot pot proposar-se un sistema de tir per aire comprimit com l'utilitzat en la Catedral de València, que tira també directament dels batalls de les dues campanes majors, amb una major velocitat de resposta i un mínim impacte visual. Aquest sistema, que precisa un manteniment relatiu, és fàcil d'utilitzar en la Catedral de Tarragona, on l'accés actual a les campanes és pràcticament total. La utilització d'aquest sistema no impedeix els tocs manuals i facilita una major riquesa rítmica per als tocs automàtics.</p> <p>En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió, com l'utilitzat en la campana Assumpta. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).</p>
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Clàssica (7)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 95 Vora 11 Altura del bronze 80 Pes aproximat (en quilos)496 kg
Fonedor	POMAROL, JOSEP
Any fosa	1867

Descripció	<p>La campana té una breu inscripció llatina, en dues línies, no exempta de dificultats: "LDO MARIAE SINE LABE CONCEPTAE LAUS ET HONOR JOSEPHUS POMAROL TARRAGONE FECIT AN MDCCCLXVII NON MAR" de la qual les tres primeres lletres són majors. Creiem que cal interpretar-la en llatí com "LAUS DEUS OMNIPOTENS - MARIAE SINE LABE CONCEPTAE LAUS ET HONOR - JOSEPHUS POMAROL TARRAGONE FECIT ANNO MDCCCLXVII NONAE MARTIUS" que podem interpretar en català com DÉU OMNIPOTENT SIGUI LLOAT - LLOANÇA I HONOR A MARIA CONCEBUDA SENSE PECAT ORIGINAL - JOSEP POMAROL EM VA FER PER A TARRAGONA EL 7 DE MARÇ DE 1867".</p> <p>Igualment té quatre imatges: una Immaculada sota una Tau (emblema de la Catedral de Tarragona) en la part de fora; un Sant Pere a la dreta; una Santa Tecla a la part de dins, baix de la qual hi ha la inscripció llatina "S. THECLA" (SANCTA TECLA) i un Sant Pau a l'esquerra on posa baix "S. PAULUS" (SANCTUS PAULUS).</p>
Fotos	19
Tocs	<p>La campana és exclusivament repicada, ja que no pot ser brandada.</p> <p>Els tocs automàtics es realitzen exclusivament mitjançant un electromall de nova generació, dirigit per l'ordinador que coordina tots els mecanismes i instal·lacions de la Catedral.</p>
Conservació, manteniment	<p>Després de la reubicació en la part superior del campanar, la campana pateix diversos problemes greus de conservació. Per una banda, i degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so.</p> <p>Per altra banda fou mal instal·lada i ubicada, ja que els eixos estan simplement deixats caure en una U invertida de ferro que impedeix el seu ús; a més a més la campana xoca amb les atres degut a la mala ubicació del conjunt. En conseqüència la campana únicament pot repicar, i degut a la baixa posició s'ha de fer-ho amb les mans extremadament baixes.</p> <p>De qualsevol manera la campana i el jou de fusta i pedra formen una unitat cultural inseparable. En conseqüència qualsevol actuació ha de conservar ambdues peces, no admetent-se de cap manera la possibilitat de truncar el jou per facilitar-ne el seu moviment.</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.

Propostes	<p>A mes de reubicar la campana per poder brandar-la i repicar-la amb seguretat, cal repensar el sistema de toc automàtic. Atès que aquestes campanes sols branden de manera manual, es recomana la utilització de sistemes de toc, ja utilitzats en altres catedrals com ara Murcia o Sevilla, que tirin directament del batall, amb motors o altres mecanismes ubicats en una posició distant que no molesti per als tocs manuals i no suposi un fort impacte visual com ara.</p> <p>Fins i tot pot proposar-se un sistema de tir per aire comprimit com l'utilitzat en la Catedral de València, que tira també directament dels batalls de les dues campanes majors, amb una major velocitat de resposta i un mínim impacte visual. Aquest sistema, que precisa un manteniment relatiu, és fàcil d'utilitzar en la Catedral de Tarragona, on l'accés actual a les campanes és pràcticament total. La utilització d'aquest sistema no impedeix els tocs manuals i facilita una major riquesa rítmica per als tocs automàtics.</p> <p>En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió, com l'utilitzat en la campana Assumpta. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).</p>
Autors de la documentació	
Data	

Nom	Miserere (8)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 115 Vora 11 Altura del bronze 90 Pes aproximat (en quilos)881 kg
Fonedor	POMEROL, RAMÓN E HIJO
Any fosa	1892
Descripció	<p>La campana, típicament industrial, porta, en la part alta, un Sant Miquel, un Cor de Jesús i un àngel, envoltats per la frase llatina "COR JESU SACRATISSIMUM MISERERE NOBIS" que traduït al català vol dir COR SACRATÍSSIM DE JESÚS TENIU MISERICÒRDIA DE NOSALTRES. Hi ha també una Mare de Déu amb Nen i la marca de fàbrica, en espanyol "FUNDIDA EN REUS POR R. POMEROL E HIJO / AÑO 1892" així com una Tau.</p> <p>En el peu hi figura la frase llatina "CHRISTUS VINCIT CHRISTUS REGNAT CHRISTUS IMPERAT # LAUDATE EUM IN CYMBALIS BENE SONANTIBUS # # " La primera part vol dir CRIST VENÇ, CRIST REGNA, CRIST IMPERA, mentre que la segona, treta del salm 150, significa LLOEU-LO AMB CAMPANES BEN AFINADES (DE BON SO)</p>
Fotos	23
Tocs	<p>La campana és exclusivament repicada, ja que no pot ser brandada.</p> <p>Els tocs automàtics es realitzen exclusivament mitjançant un electromall de nova generació, dirigit per l'ordinador que coordina tots els mecanismes i instal·lacions de la Catedral.</p>

Conservació, manteniment	<p>Després de la reubicació en la part superior del campanar, la campana pateix diversos problemes greus de conservació. Per una banda, i degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so.</p> <p>Per altra banda fou mal instal•lada i ubicada, ja que els eixos estan simplement deixats caure en una U invertida de ferro que impedeix el seu ús; a més a més la campana xoca amb les altres degut a la mala ubicació del conjunt. En conseqüència la campana únicament pot repicar, i degut a la baixa posició s'ha de fer-ho amb les mans extremadament baixes.</p> <p>De qualsevol manera la campana i el jou de fusta i pedra formen una unitat cultural inseparable. En conseqüència qualsevol actuació ha de conservar ambdues peces, no admetent-se de cap manera la possibilitat de truncar el jou per facilitar-ne el seu moviment.</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.
Propostes	<p>A més de reubicar la campana per poder brandar-la i repicar-la amb seguretat, cal repensar el sistema de toc automàtic. Atès que aquestes campanes sols branden de manera manual, es recomana la utilització de sistemes de toc, ja utilitzats en altres catedrals com ara Murcia o Sevilla, que tirin directament del batall, amb motors o altres mecanismes ubicats en una posició distant que no molesti per als tocs manuals i no suposi un fort impacte visual com ara.</p> <p>Fins i tot pot proposar-se un sistema de tir per aire comprimit com l'utilitzat en la Catedral de València, que tira també directament dels batalls de les dues campanes majors, amb una major velocitat de resposta i un mínim impacte visual. Aquest sistema, que precisa un manteniment relatiu, és fàcil d'utilitzar en la Catedral de Tarragona, on l'accés actual a les campanes és pràcticament total. La utilització d'aquest sistema no impedeix els tocs manuals i facilita una major riquesa rítmica per als tocs automàtics.</p> <p>En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió, com l'utilitzat en la campana Assumpta. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).</p>
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	16-08-2004

Nom	Tecla (9)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 118 Vora 12 Altura del bronze 100 Pes aproximat (en quilos)951 kg
Fonedor	PALLÉS, JAUME
Any fosa	1777

Descripció	<p>La campana té una inscripció estesa en tres línies i escrita en llatí: " # IESVS # # + # SANCTVM # ET # TERRIBILIS # NOMEN # EIVS # LAVDATE # EVM # IN # CYMBALIS # BENE # SONANTIBVS # TECLA # EVLALIA # BARBARA " que té una senzilla traducció al català: JESÚS. SANT I TERRIBLE ÉS EL SEU NOM. LLOEU-LO AMB CAMPANES BEN AFINADES. TECLA, EULÀLIA, BÀRBARA.</p> <p>Al mig hi figura una creu amb pedestal a la banda de fora; una Santa Bàrbara a la dreta, el nom del fonedor a la part de dins, i una imatge a la part d'esquerra. El nom del fonedor és, escrit en català "IAVME PALLES DE GRANOLLERS ME FEV LO ANY I777", és a dir JAUME PALLÉS DE GRANOLLERS EM FEU L'ANY 1777. La interpretació de les imatges és difícil degut a la brutícia de la campana.</p>
Fotos	19
Tocs	<p>La campana continua sent brandada per a tocs manuals extraordinaris, tot i que la nova ubicació fa que els campaners toquin en una postura excessivament pròxima i perillosa. Com la campana xoca amb el fustam, no és possible dur-la a seure.</p> <p>Els tocs automàtics es realitzen exclusivament mitjançant un electromall de nova generació, dirigit per l'ordinador que coordina tots els mecanismes i instal·lacions de la Catedral.</p>
Conservació, manteniment	<p>Després de la reubicació en la part inferior del campanar, la campana pateix diversos problemes greus de conservació. Per una banda, i degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so.</p> <p>Per altra banda fou mal ubicada, ja que xoca amb l'estructura de fusta i no es pot dur a seure. A més es troba excessivament baixa per a un toc manual segur, i els campaners han d'adaptar-se a les noves condicions de toc, molt més perilloses que abans.</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.

Propostes	<p>A més d'elevant els rodaments, per possibilitar que la campana pugui ser duta a seure, cal també netejar el seu bronze, no sols per permetre una millor lectura i gaudi de les inscripcions i decoracions, sinó per reproduir millor el so original de la campana.</p> <p>Cal repensar el sistema de toc automàtic. Atès que aquestes campanes sols branden de manera manual, es recomana la utilització de sistemes de toc, ja utilitzats en altres catedrals com ara Murcia o Sevilla, que tirin directament del batall, amb motors o altres mecanismes ubicats en una posició distant que no molesti per als tocs manuals i no suposi un fort impacte visual com ara.</p> <p>Fins i tot pot proposar-se un sistema de tir per aire comprimit com l'utilitzat en la Catedral de València, que tira també directament dels batalls de les dues campanes majors, amb una major velocitat de resposta i un mínim impacte visual. Aquest sistema, que precisa un manteniment relatiu, és fàcil d'utilitzar en la Catedral de Tarragona, on l'accés actual a les campanes és pràcticament total.</p> <p>La utilització d'aquest sistema no impedeix els tocs manuals i facilita una major riquesa rítmica per als tocs automàtics.</p>
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	16-08-2004

Nom	Fructuosa (11)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 134 Vora 14 Altura del bronze 125 Pes aproximat (en quilos) 1393 kg
Fonedor	
Any fosa	1313
Descripció	<p>Té dues inscripcions en la part superior de la campana, esteses en dues línies. En la primera posa " + : AN : M^o : CCC : XIII Q : D : ROCBTIO : G : PSUL : V^IGIS : ALM : TECLE : FACTA : FVIT : CAMPAN : SB : EIVS : HONORE : ". La inscripció és de difícil interpretació. El dr. José SÁNCHEZ REAL, que considera que aquesta és la campana Assumpta, la completa de la següent manera: " ANNO M^o CCC XIII QVO DOMINO ROCABERTINO GVILLELMO PRESVLO VIRGINIS ALMAE TECLE FACTA FVIT CAMPANA SVB EIVS HONORE", la qual es pot interpretar en català com L'ANY 1313 EN EL QUAL EL SENYOR GUILLEM ROCABERTINO PRELAT DEL TEMPLE DE LA VERGE TECLA ES VA FER AQUESTA CAMPANA EN HONOR D'AQUELLA".</p> <p>La segona inscripció, també de difícil interpretació, és però molt més habitual: " + MENTEM : SACTAM : SPOTANEAM : HONOREM : DEO : ET : PRIE : LIBERACIONEM " que caldria haver escrit en llatí com "MENTEM SANCTAM SPONTANEAM HONOREM DEO ET PATRIAE LIBERATIONEM" la qual cosa pot voler dir en català "SONO DE MANERA PIADOSA I VOLUNTÀRIA EN HONOR DE DÉU I PER ALLIBERAR LA PÀTRIA", inscripció bastant usual en el segle XIV i inicis del XV. 2 cordons</p>
Fotos	29

Tocs	<p>La campana continua sent brandada per a tocs manuals extraordinaris, tot i que la nova ubicació fa que els campaners puguin aturar-la amb les cordes passades pel jou, en una postura excessivament pròxima i perillosa.</p> <p>Els tocs automàtics es realitzen exclusivament mitjançant un electromall de nova generació, dirigit per l'ordinador que coordina tots els mecanismes i instal·lacions de la Catedral.</p>
Conservació, manteniment	Després de la reubicació en la part inferior del campanar, la campana es troba en condicions òptimes, tant de conservació, com de toc i de contemplació de les seves inscripcions. No obstant, es troba excessivament baixa per a un toc manual segur, i els campaners han d'adaptar-se a les noves condicions de toc, molt més perilloses que abans.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una declaració específica com Bé Moble d'Interès Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.
Propostes	
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	16-08-2004

Nom	Maria Assumpta (10)
Localització	sala de campanes
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 140 Vora 15 Altura del bronze 120 Pes aproximat (en quilos)1589 kg
Fonedor	
Any fosa	1314
Descripció	<p>En l'espatlla hi ha diversos escuts alternats: les armes de la Catedral (la Tau) i les de l'arquebisbe Rocabertí, que manà fer la campana. Té dues inscripcions en la part superior de la campana, esteses en dues línies, i cadascuna iniciada amb una petita imatge de l'Agnus Dei. En la primera línia diu " + AÑO M° CC°C XIII° IN MENSE MADII DÑS G ARCHIEPS TERRACON ME FECIT FIERI " que caldria escriure en llatí " + ANNO MILLESSIMO TRICENTESIMO DECIMOQUARTO IN MENSE MAII DOMINUS GVILLEM ARCHIEPISCOPUS TARRACONENSIS ME FECIT FIERI", la qual cosa vol dir, en català, que L'ANY 1314 EN EL MES DE MAIG EL SENYOR GUILLEM, ARQUEBISBE DE TARRAGONA EM VA FER FER". Guillem de Rocabertí fou arquebisbe de Tarragona de 1309 a 1315, segons indica la pàgina web de l'Arquebisbat de Tarragona. En la línia següent hi figura "VICIT LEO DE TRIBV IVDA RADIX DAVID ALLELVIA XPS VINCIT XPS REGNAT" La qual cosa està escrita en llatí i grec, posant XPS per XRISTOS. En català significa VENÇ EL LLEO DE LA TRIBU DE JUDA, DE LES ARRELS DE DAVID ALELUIA. CRIST VENÇ, CRIST REGNA.</p> <p>Les dues inscripcions estan fetes en belles lletres majúscules gòtiques, bastant decorades, i de petites dimensions, sense cap altra decoració. La separació entre paraules és de dos punts " : " i les abreviatures que figuren sobre algunes lletres són una mena d'Omega amb les pates allargades.</p>
Fotos	51

Tocs	<p>La campana continua sent brandada per a tocs manuals extraordinaris, tot i que la nova ubicació fa que els campaners puguin aturar-la amb les cordes passades pel jou, en una postura excessivament pròxima i perillosa.</p> <p>Els tocs automàtics es realitzen exclusivament mitjançant un electromall de nova generació, dirigit per l'ordinador que coordina tots els mecanismes i instal·lacions de la Catedral.</p>
Conservació, manteniment	<p>Després del doble procés de restauració (neteja de la campana i del jou) i reubicació en la part inferior central del campanar, la campana es troba en condicions òptimes, tant de conservació, com de toc i de contemplació de les seves inscripcions. No obstant, es troba excessivament baixa per a un toc manual segur, i els campaners han d'adaptar-se a les noves condicions de toc, molt més perilloses que abans.</p> <p>La campana presenta un forat en el llavi, justament en el punt de percussió, fet amb el propòsit d'extreure metall per analitzar la seva composició. Probablement no es tractava del lloc més adient per foradar la campana (aquestes mostres solen extreure's de les anses).</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una declaració específica com Bé Moble d'Interès Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.
Propostes	
Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	16-08-2004

Nom	Quarts
Localització	sala dels monjos
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 20 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)5 kg
Fonedor	
Any fosa	
Descripció	La campana porta tres Tau en la part alta, que no permeten de datar-la
Fotos	4
Tocs	Quarts del rellotge
Conservació, manteniment	<p>Petita campana, que penja d'una tira de cuir passada per la batallera de la campana de les hores. Es tracta d'una solució dubtosa, ja que carrega innecessàriament el pes d'aquesta sobre l'altra, i per altra banda penja de manera inestable, tot i que estèticament sigui perfecta.</p> <p>L'electromall, de construcció cassolana, pica la campana massa baixa, posant-la en perill immediat de destrucció.</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat.
Propostes	Cal trobar una solució de fixació més estable per a la campana. Igualment cal dotar-la d'un electromall adient per a una campana possiblement antiga, i per tant que ha de ser protegida.

Autors de la documentació	ÁLVARO MUÑOZ, Mari Carmen; LLOP i BAYO, Francesc
Data	16-08-2004

Nom	Tecla I
Localització	sala dels monjos
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 25 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)9 kg
Fonedor	POMAROL, JOSEP
Any fosa	1867
Descripció	La campana, d'aparença medieval, sols té una curta inscripció:"AN WDCCLXVII", on la M està posada invertida. També té a la banda de fora la Tau, a la de dins una creueta, de factura medieval (potser procedent de l'anterior campana) i a l'esquerra Santa Tecla, amb el bras extès.
Fotos	12
Tocs	Toc durant alguns moments dels oficis capitulars
Conservació, manteniment	La campana, d'aparença medieval, sembla refosa por POMEROL en 1867, tot i que reutilitza el jou de fusta, afegint algun element del seu temps (com cargols quadrats, inexistents en l'altra campana). El batall està pessigat a la batallera.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta i ferro.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	06-07-2017

Nom	Tecla II
Localització	sala dels monjos
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 25 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)9 kg
Fonedor	
Any fosa	
Descripció	Anepígrafa
Fotos	11
Tocs	Toc durant alguns moments dels oficis capitulars
Conservació, manteniment	Campana d'aparença medieval, amb un jou de fusta que utilitza fixacions també molt antigues. El batall està lligat a la batallera amb cordes. El batall pica una mica alt.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una inclusió específica en l'Inventari General del Patrimoni Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta i ferro.
Propostes	

Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	06-07-2017

Nom	Hores
Localització	sala dels monjos
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 25 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)9 kg
Fonedor	
Any fosa	1380ca
Descripció	La campana té una breu inscripció en majúscula gòtica, en grec i llatí: " IHS XPS REX VENIT IN PACE", és a dir "IHSUS XRISTOS REX VENIT IN PACE" el que equival en català a JESUCRIST REI VÉ AMB LA PAU. També té una petita imatge, difícil d'identificar
Fotos	7
Tocs	Hores del rellotge
Conservació, manteniment	Petita campana, que penja d'una tira de cuir, i de la qual penja la campana dels quarts, d'una altra tira de cuir passada per la batallera. Es tracta d'una solució dubtosa, ja que carrega innecessàriament el pes d'aquella sobre aquesta, i per altra banda penja de manera inestable, tot i que estèticament sigui perfecta. L'electromall, de construcció cassolana, pica la campana massa baixa, posant-la en perill immediat de destrucció.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una declaració específica com Bé Moble d'Interès Cultural del conjunt format per la campana de bronze i pel jou de fusta, ferro i pedra.
Propostes	Cal trobar una solució de fixació més estable per a la campana. Igualment cal dotar-la d'un electromall adient per a una campana antiga, i que ha de ser protegida.
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	06-07-2017

Nom	La campana dels Quarts (A)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 62 Vora Altura del bronze 53 Pes aproximat (en quilos)138 kg
Fonedor	FENODI, ANTONI
Any fosa	1509
Descripció	Sembla que la inscripció de la campana és "LUMINARE ORBIS TERRE BEATUS APOSTOLUS PAULUS", amb escuts del Capítol i del municipi. La traducció catalana aproximada seria "EL BENAURAT APÒSTOL PAU ILLUMENA EL MON"
Fotos	3
Tocs	Quarts del rellotge, quan funcionen els mecanismes.

Conservació, manteniment	La campana conserva el sistema de toc original, mitjançant un mall extern que cau per gravetat, i del qual tira ara un motor ubicat en la terrassa. No obstant, en juliol de 2004 el mecanisme estava fora d'ús, i el toc era substituït pel d'una de les campanes Sordes.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una incoació específica com a Bé d'Interès Cultural, del conjunt format per la campana de bronze i el seu sistema de toc tradicional per gravetat.
Propostes	
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	06-07-2017

Nom	La Capona, d'hores (B)
Localització	terrassa
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 157 Vora 14 Altura del bronze 126 Pes aproximat (en quilos)2241 kg
Fonedor	FENODI, ANTONI
Any fosa	1509
Descripció	<p>La campana té una complexa epigrafia tota en llatí. En la part superior, en dues línies, hi posa "+ MENTEM SANCTAM SPONTANEAM HONOREM DEO ET PATRIE LIBERATIONEM + TECLA COLIT CHRISTVM DIRO REGNANTE NERONE + SANCTE PAVLE APOSTOLE LVMINARE MVNDI INTERCEDE PRONOBIS AD DOMINVM". S'hauria d'haver escrit "+ MENTEM SANCTAM SPONTANEAM HONOREM DEO ET PATRIAE LIBERATIONEM + THECLA COLIT CHRISTVM DIRO REGNANTE NERONE + SANCTE PAVLE APOSTOLE LVMINARE MVNDI INTERCEDE PRONOBIS AD DOMINVM" la qual cosa pot traduir-se en català com DE MANERA PIADOSA I VOLUNTÀRIA SONO EN HONOR DE DÉU I PER ALLIBERAR LA PÀTRIA + TECLA VA VENERAR AL CRIST MENTRE REGNAVA EL CRUEL NERÓ + SANT PAU, LLUM DEL MON, INTERCEDIU PER NOSALTRES AL SENYOR.</p> <p>Més avall hi ha una sèrie d'escuts i d'imatges: un escut de Tarragona, Sant Pau, la Tau, símbol de la Catedral, Santa Tecla, l'escut de l'arquebisbe Gonzalo Fernández de Heredia i una Mare de Déu.</p> <p>Hi ha dues creus, una a cada banda, amb pedestal, i una cinta que envolta la campana, acabada en una beta on posa "ave maria".</p> <p>Al peu hi figuren les següents inscripcions llatines: " AN # SAL # M # D # XI # CHRISTVS : IESVS : ANT : F?NODI : M : F # ", amb algunes lletres imbricades, i que caldria haver escrit com "ANNO SALUTEM MDXI - CHRISTUS JESUS - ANTONI FENODI ME FECIT", la qual cosa significa en català L'ANY DE LA SALVACIÓ 1511 - CRIST JESÚS - ANTONI FENODI EM VA FER.</p> <p>La presència dels tres escuts, del bisbe, de la catedral i de la ciutat, dels quals els dos últims hi figuren també en els pilars de pedra que sostenen la campana, indica que aquesta pertany a una categoria diferent de les altres, com indicadora del pas de les hores, i que s'ha construït per conveni entre les parts.</p>

Fotos	36
Tocs	Toc de les hores del rellotge - Repics en ocasions extraordinàries.
Conservació, manteniment	<p>La campana pateix diversos problemes greus de conservació. Per una banda, i degut al fals escàndol causat per la neteja de la campana Assumpta, fou netejada de manera superficial, conservant diverses capes de brutícia, que impedeixen, per exemple, la lectura correcta de les imatges, i probablement afecten al seu so.</p> <p>Per altra banda s'ha substituït el martell extern original, que donava un so peculiar, per un electromall, havent desaparegut tota la instal·lació antiga. No obstant la campana conserva el batall intern, que probablement s'utilitzaria per a ocasions extraordinàries.</p>
Protecció	Protecció genèrica al trobar-s'hi en un BIC declarat. No obstant seria convenient una declaració específica com a Bé d'Interès Cultural del conjunt format per la campana de bronze i la seva instal·lació.
Propostes	<p>Cal repensar el sistema de toc automàtic. Es recomana la utilització de sistemes de toc, ja utilitzats en altres catedrals com ara Murcia o Sevilla, que tirin directament del batall, amb motors o altres mecanismes ubicats en una posició distant que no molesti per als tocs manuals i no suposi un fort impacte visual com ara.</p> <p>No obstant, si existís el martell original de la campana, caldria tornar-lo a instal·lar i moure'l mitjançant un equipament d'aire comprimit, com aquell que mou el mall del Micalet, la gran campana de les hores de la Catedral de València.</p> <p>Fins i tot pot proposar-se un sistema de tir per aire comprimit com l'utilitzat en la Catedral de València, que tira també directament dels batalls de les dues campanes majors, amb una major velocitat de resposta i un mínim impacte visual. Aquest sistema, que precisa un manteniment relatiu, és fàcil d'utilitzar en la Catedral de Tarragona, on l'accés actual a les campanes és pràcticament total. La utilització d'aquest sistema no impedeix els tocs manuals i facilita una major riquesa rítmica per als tocs automàtics.</p> <p>En qualsevol cas, la campana s'ha de netejar, utilitzant un sistema de sorra humida a baixa pressió, com l'utilitzat en la campana Assumpta. Els motius de neteja són essencialment acústics (millora del so de la campana) i documentals (millor lectura de les inscripcions i decoracions).</p>
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	06-07-2017

Información completa: [Santa Església Catedral Basílica Metropolitana i Primada de les Espanyes de Santa Tecla - \(CATALUNYA\)](#)

PDF (19-05-2026)